

Forsvarsbygg
Dahl, Margrete H Breivik
Postboks 405 Sentrum
0103 OSLO

ÁŠŠI/SAK
17/3731 - 22

MIN ČUJ./VÅR REF.
19/15920

DIN ČUJ./DERES REF.
2017/484-143/411

BEAIVI/DATO
11.06.2019

Uttalelse til statlig reguleringsplan med konsekvensutredninger for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn. Varsel om offentlig ettersyn og høring av reguleringsplan

Viser til vår uttalelse til planprogrammet 24.10.2017, konsultasjoner om planprogrammet 04.12.2017 og avtale om konsultasjoner og dialog datert 19.12.2018. Samt deltakelse planforum på Evenes flystasjon 20.11.2018.

Stortinget har tidligere bestemt at Evenes flystasjon skal ha funksjon som beredskapsbase (QRA) for noen av de nye F-35 jagerflyene som Norge har bestilt. Stortinget har også bestemt at fem nye marine overvåkingsfly skal stasjoneres på Evenes. I tillegg skal det settes opp en rekke nye bygg innen planområdet. Dette betyr økt trafikk som vil medføre støy og forstyrrelser for reindriften i området som er en sentral kulturbærer for samisk næring og kultur. Reinbeitedistriktene Grovfjord, Tjeldøy, Frostisen, Kongsvikdalen vil bli berørt, Kanstadfjord/Vestre Hinnøy og Skjømen blir i mindre grad berørt, slik vi forstår utredningen. Evenes ligger i markasamisk område, hvor befolkningen og samisk utmarks og jordbruksutøvelse som også vil bli belastet av økt støy.

Planen gjennomføres som statlig plan, det vil si at innsigelsesadgangen faller bort. Som vist til i uttalelsen til planprogrammet så forventer Sametinget at avtalen om konsultasjoner og dialogen vi har med Forsvarsbygg erstatter vår innsigelsesadgang.

Ivaretagelse av samisk næring og kultur i planleggingen

Sametinget vil rose Forsvarsbygg for å være ryddig og i forkant angående samiske interesser, ved planleggingen for Evenes flystasjon.

Til planprogrammet og i konsultasjoner i den forbindelse ba vi om at det gjennomføres en samla utredning for belastning for reinbeitedistriktene, som følge av en utbygging av flystasjonen. Dette sett i sammenheng med eksisterende belastninger og andre planlagte tiltak distriktene er utsatt for. Vi ba også om at reinbeitedistriktene gis ressurser eller settes i stand til å komme med sitt syn på hvordan de vil bli ytterligere belastet av utbyggingen av Evenes flystasjon.

Vi er godt informert underveis i arbeidet til forsvarsbygg med å hente inn utredere for reindrift samt at vi har fått innsyn i hvilke møter reinbeitedistriktene har hatt mulighet for å delta på. Vi ser at vurdering av samlet belastning for distriktene i stor grad er ivare tatt gjennom rapporten til NINA (rapport 1537) som også viser et bilde av hva hvert av reinbeitedistriktene ser på som utfordringer og hvilke avbøtende tiltak de ser på som hensiktsmessig. Den viser at de nærmeste reinbeitedistriktene Grovfjord, Tjeldøy og Frostisen vil bli berørt av den økte trafikken ved inn og utflygning. Dette er også distrikter som er belastet med tett utbygging i lavere områder. Også

høyereliggende områder berøres hos reindriften. Utredningen viser til at Kongsvikdalen, Skjomen og Kanstadvjord/Vestre Hinnøy vil bli belastet i perioder hvor øvinger ved flystasjonen skal foregå. Perioder som kalvingstid er kritisk. Utredning for Hålogalandsvegen peker også på at distriktene Kongsvikdalen, Grovfjord, Kanstadvjord/Vestre Hinnøy og Tjeldøy allerede i dag er under press som følge av tettstedutbygginger, veiutbygging, kraftutbygging og fritidsbebyggelse.

Konsekvensutredningen foreslår avbøtende tiltak iht til regulering av flyhøyder og tider samt GPS merking av rein i forkant og etter utbygging for å kvalitets sikre dette. Som følge av belastningen som flystasjonen vil medføre for reindriften mener Sametinget, jamfør NINA-rapporten, at det er det avgjørende med god dialog med reindriften og at det settes i gang avbøtende tiltak allerede i forkant av utbyggingen som hindrer at distriktene oppnår en ytterligere belastning som følge av etableringen av flystasjonen.

Sametinget ber om det legges opp til befaring og evaluering av flyplassen en viss tid etter at flybasen er satt i drift (etter 3- eller 5-års drift) med tanke på vurdering av virkningene som utbyggingen og den økte flyaktiviteten har medført for reindriften i området. Målet med dette er å evaluere om de avbøtende tiltakene har vært tilstrekkelige, og også om det vil være et behov for justeringer eller suppleringer for redusere eller minimalisere negative konsekvenser

Merknad – planbestemmelse miljøoppfølging

Som konsekvensutredningen til NINA viser til er det utført lite forskning på tamrein og påvirkning fra flytrafikk og det kan være utfordrende å justere ut i fra lokale forhold. Derfor vil det være viktig å kvalitetssikre avbøtende tiltak ved den nye flystasjonen med tanke på flyhøyde og flytid.

Sametinget ber om at det innføres Miljøoppfølgingsprogram i planbestemmelsene med hensyn til å registrere påvirkning for rein før og etter planlagt utbygging og økt trafikk ved Evenes flystasjon, jamfør anbefaling i NINA –rapport 1537 om reindriften.

Sametinget er positiv til at reindriften og landbruk skal følges opp over tid angående dialog i et eget forum. Det bør i likhet med et miljøoppfølgingsprogram også konsulteres med reindriften om ordlyden og gjennomføringen av denne bestemmelsen (4.6).

Sametinget ber om det legges opp til befaring og evaluering av Evenes flyplass en viss tid etter at flybasen er satt i drift (etter 3- eller 5-års drift) med tanke på vurdering av virkningene som utbyggingen og den økte flyaktiviteten har medført for reindriften i området. Målet med dette er å evaluere om de avbøtende tiltakene har vært tilstrekkelige, og også om det vil være et behov for justeringer eller suppleringer for redusere eller minimalisere negative konsekvenser

Konsultasjoner

Sametinget ber om at reinbeitedistriktene blir konsultert om reguleringsplanforslaget i før Forsvarsbygg konsulterer med Sametinget. Sametinget ber om å motta resultat fra reinbeitedistriktenes konsultasjoner før vi blir konsultert om reguleringsplanen.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajodiheddji/fagleder

Silje Hovdenak
seniorráđdeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Forsvarsbygg

Postboks 405 Sentrum

0103

OSLO